

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه تربیت مدرس
دانشکده هنر و معماری

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته : هنر اسلامی

نقش انسان در نگارگری ایرانی با تأکید بر ترسیم نگاره کودک در دوره های تیموری و صفوی

پروژه عملی : نگارگری روایی برگرفته از نگارگری تیموری و صفوی با تأکید بر نگاره کودک

شهین عبدالکریمی

استاد راهنما :

دکتر مهناز شایسته فر

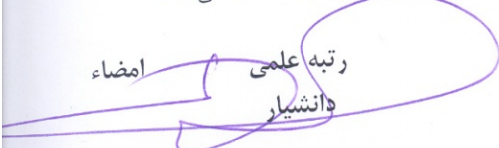

استاد مشاور :

دکتر محمد خزائی

اسفند ۱۳۹۱

تائیدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیئت داوران نسخه نهایی پایان نامه خانم شهین عبدالکریمی تحت عنوان نقش انسان در نگارگری ایرانی با تأکید بر ترسیم نگاره کودک در دوره‌های تیموری و صفوی پروژه عملی: نگارگری روایی برگرفته از نگارگری تیموری و صفوی با تأکید بر نگاره کودک را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد تائید می‌کنند.

امضاء	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضای هیات داوران
	دانشیار	خانم دکتر مهناز شایسته فر	۱- استاد راهنما
	دانشیار	آقای دکتر محمد خزایی	۲- استاد مشاور
	استادیار	آقای دکتر علی اصغر فهیمی فر	۳- استاد ناظر
	استادیار	خانم دکتر مهرانگیز مظاهری	۴- استاد ناظر
	مربی	آقای پرویز اسکندرپور خرمی	۵- نماینده تحصیلات تکمیلی

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرح‌های تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می‌باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می‌باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آیین‌نامه‌های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته‌ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

«اینجانب..... در رشته..... ورودی سال تحصیلی.....»
مقطع..... دانشکده..... متعهد می‌شوم کلیه نکات مندرج در آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته‌های علمی مستخرج از پایان‌نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آیین‌نامه فوق‌الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می‌دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم»

امضاء:.....
تاریخ: ۱۳۹۱/۱۰/۲۰

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد/ رساله دکتری نگارنده در رشته

است که در سال در دانشکده

دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم/جناب آقای دکتر ، مشاوره

سرکار خانم/جناب آقای دکتر و مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر

از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب محمد عبدالعزیز دانشجوی رشته فلسفه مقطع کارشناسی ارشد

تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: محمد عبدالعزیز

تاریخ و امضا: [امضا]
۱۳۹۱/۱۲/۱

تقدیم به

همسر مهربان

و دختر نازنینم

با حمد و سپاس خداوند

با تقدیر فراوان از استاد بزرگوارم ، سرکار خانم دکتر مهناز شایسته فر که بدون رهنمون ایشان این مهم انجام نمی گرفت و همچنین از راهنمائیهای جناب دکتر محمد خزائی کمال تشکر را دارم .

چکیده

پیکره نگاری انسان در نقاشی ایران، متأثر از عوامل گوناگون اجتماعی، فرهنگی و مذهبی ادوار تاریخی، متغیر بوده و نگارگران خواسته یا ناخواسته پیکره پردازی خود را با این عوامل همسو می کردند. در نگارگری دوره های تیموری و صفوی، تحت حمایت و نظارت حاکمان، فرمهای انسانی نیز مانند دیگر عناصر، دچار تحول و دگرگونی شد. هدف حاکمان تیموری از فعالیتهای فرهنگی، هنری و مذهبی، جلب اعتبار و اشاره به قدرت و مشروعیت حکومتشان بود و تولیدات هنری دوره تیموری، در ارتباط با فرهنگ و مذهب تکامل یافت. وضعیت مذهبی دوران صفوی نیز وجه بارز تمایز آن با دیگر حکومتهای ایران بود و تأثیرات بسزایی بر نگارگری این دوران گذاشت. در ادوار تیموری و صفوی با برپایی دولتهای نیرومند مرکزی و فراهم آمدن آرامش و رفاه اجتماعی، کودکان نیز از امنیت، آسایش و آموزش بهتری برخوردار شدند و حضور بیشتر آنها در پیکره پردازی نگاره های بر جای مانده از نسخه های خطی مصور این ادوار قابل مشاهده است. در این پژوهش ۴۶ نگاره در موضوعات مذهبی، تاریخی، ادبی از جمله شاهنامه و خمسه نظامی و بوستان و گلستان سعدی و هفت اورنگ جامی، که همگی دارای تصویر کودک را می باشند، از دو دوره ذکر شده مورد بررسی قرار گرفته است. علت این انتخاب، شناسایی ویژگیهای نقش کودک و جایگاه بصری آن، می باشد. با بررسی این نگاره ها درمی یابیم که هنرمندان دوره صفوی بیشتر از نگارگران دوره تیموری از تصویر کودک در آثارشان استفاده کرده اند و بیشتر این نگاره ها، با الهام از موضوعات ادبی، که نگارگر از آزادی بیان بصری بیشتری در مصور سازی آنها برخوردار بوده، می باشند. نگارگر، کودکان را در بطن زندگی اجتماعی مردم آن روزگار به تصویر کشیده و در اکثر نگاره ها مضامین اخلاقی، عرفانی در ورای نقش پیکره کودکان مد نظر بوده است.

کلید واژگان

نقش انسان، نگاره کودک، نگارگری دوره های تیموری و اوایل صفوی، تطبیق و مقایسه محتوایی و بصری

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فهرست تصاویر	ک
فهرست جدول ها	ن

فصل اول : مقدمه و کلیات پژوهش

۱-۱-مقدمه	۲
۲-۱- طرح و بیان مسئله	۷
۳-۱-اهداف	۷
۴-۱-سؤالات	۷
۵-۱-فرضیه ها	۸
۶-۱- مواد و روش انجام تحقیق	۸
۷-۱- پیشینه و ضرورت انجام تحقیق	۸

فصل دوم : بسترهای فرهنگی- هنری و مذهبی دوره های تیموری و اوایل صفوی

۱-۲-بسترهای سیاسی و تاریخی دوره ی تیموری	۱۰
--	----

- ۲-۲-بسترهای سیاسی و تاریخی اوایل دوره ی صفوی ۱۲
- ۳-۲-بسترهای فرهنگی ، هنری و اجتماعی دوره ی تیموری ۱۴
- ۴-۲-بسترهای فرهنگی ، هنری و اجتماعی اوایل دوره ی صفوی ۲۱
- ۵-۲-بستر های مذهبی دوره ی تیموری ۲۸
- ۶-۲-بسترهای مذهبی اوایل دوره ی صفوی ۳۹

فصل سوم : شاخصه های نگارگری دوره های تیموری و اوایل صفوی

- ۳-۱- نگارگری دوره ی تیموری ۴۶
- ۳-۲- نگارگری اوایل دوره ی صفوی ۵۱
- ۳-۳- مکاتب نگارگری دوره ی تیموری ۵۶
- ۳-۳-۱- مکتب هرات (دوره ی شاهرخ) ۵۷
- ۳-۳-۲- مکتب شیراز ۵۷
- ۳-۳-۳- مکتب هرات (دوره ی سلطان حسین بایقرا) ۵۸
- ۳-۴- مکاتب نگارگری اوایل دوره ی صفوی ۶۰
- ۳-۴-۱- مکتب بخارا ۶۰

۶۰..... ۳-۴-۲- مکتب تبریز

۶۲..... ۳-۴-۳- مکتب مشهد

۶۲..... ۳-۴-۴- مکتب قزوین

۶۳..... ۳-۵-۵- نگارگران دوره ی تیموری

۶۶..... ۳-۵-۱- خلیل

۶۶..... ۳-۵-۲- مولانا ولی الله

۶۶..... ۳-۵-۳- شاه مظفر

۶۷..... ۳-۵-۴- کمال الدین بهزاد

۷۱..... ۳-۶-۶- نگارگران اوایل دوره ی صفوی

۷۱..... ۳-۶-۱- سلطان محمد

۷۳..... ۳-۶-۲- شیخ زاده

۷۵..... ۳-۶-۳- میر مصور (منصور)

۷۶..... ۳-۶-۴- دوست محمد

۷۶..... ۳-۶-۵- مظفر علی

۷۷..... ۳-۶-۶- میرزا علی

۷۸..... ۳-۶-۷- میر سید علی

۷-۳- نسخه های خطی مصور دوره ی تیموری ۸۰

۱-۷-۳- گلچین اشعار گلبنکیان ۸۰

۲-۷-۳- خمسه ی نظامی ۸۱

۳-۷-۳- گلستان سعدی ۸۲

۴-۷-۳- شاهنامه بایسنقری ۸۲

۵-۷-۳- شاهنامه ابراهیم سلطان ۸۳

۶-۷-۳- بوستان سعدی ۸۴

۷-۷-۳- بهارستان جامی ۸۴

۸-۷-۳- دیوان امیر خسرو دهلوی ۸۵

۹-۷-۳- ظفرنامه ۸۵

۱۰-۷-۳- تاریخ طبری ۸۵

۸-۳- نسخه های خطی مصور اوایل دوره ی صفوی ۸۶

۱-۸-۳- خمسه ی نظامی ۸۶

۲-۸-۳- شاهنامه شاه طهماسبی ۸۶

۳-۸-۳- خمسه نظامی طهماسبی ۸۸

۴-۸-۳- هفت اورنگ جامی ۹۰

فصل چهارم: جایگاه انسان ، (کودک) در فرهنگ ، ادبیات و مذهب ایران در دوره های

تیموری و اوایل صفوی (دوران شاه اسماعیل و شاه طهماسب)

- ۱-۴- انسان ، (کودک) در فرهنگ ایرانی ۹۴
- ۴-۲- انسان ، (کودک) در ادبیات ایرانی ۱۰۶
- ۴-۳- آموزش و تربیت کودک در ادبیات دوره های تیموری و اوایل صفوی ۱۲۲
- ۳-۳- انسان ، (کودک) در مذهب ایرانی ۱۳۴

فصل پنجم : ترسیم کودک در نگارگری دوره های تیموری و اوایل صفوی

- ۱-۵- پیکره نگاری انسان ، (کودک) در دوره های تیموری و اوایل صفوی ۱۵۴
- ۵-۲- موضوعات مذهبی ۱۶۶
- ۵-۲-۱- دوازده امام در عرصه ی قیامت ۱۶۶
- ۵-۲-۲- یوسف در حال چوپانی ۱۶۸
- ۵-۲-۳- حضرت محمد در مسجد همراه یارانش ۱۶۹
- ۵-۲-۴- دیدار سه دین یکتا پرستی ۱۷۱
- ۵-۲-۵- یوسف از گله اش حراست می کند ۱۷۴
- ۵-۲-۶- محاکمه ی یوسف در مقابل عزیز مصر ۱۷۶

- ۱۷۹..... ۷-۲-۵- مجلس سلیمان و بلقیس
- ۱۸۱..... ۸-۲-۵- یوسف در بازار
- ۱۸۳..... ۳-۵- موضوعات تاریخی
- ۱۸۳..... ۱-۳-۵- تاج گذاری سلطان حسین بایقرا
- ۱۸۵..... ۲-۳-۵- حر مسرای سلطان حسین بایقرا
- ۱۸۶..... ۳-۳-۵- مجلس جشن ورود تیمور از ماوراء النهر به سمرقند
- ۱۸۸..... ۴-۳-۵- تیمور نوه اش را در آغوش گرفته است (ولادت ابراهیم سلطان)
- ۱۹۲..... ۴-۵- موضوعات ادبی (شاهنامه فردوسی)
- ۱۹۲..... ۱-۴-۵- رودابه رستم را به دنیا می آورد
- ۱۹۳..... ۲-۴-۵- آموختن جمشید صنعتگران را
- ۱۹۵..... ۳-۴-۵- تولد زال
- ۱۹۸..... ۴-۴-۵- پرواز کیکاووس
- ۱۹۹..... ۵-۴-۵- نمودن فردوسی هنرش را به سلطان محمود غزنوی
- ۲۰۱..... ۶-۴-۵- هفتواد و کرم
- ۲۰۳..... ۷-۴-۵- شکار سلطنتی
- ۲۰۴..... ۸-۴-۵- باربد در مجلس خسرو پرویز عود می نوازد

- ۹-۴-۵- انوشیروان هدیه های هند را می پذیرد ۲۰۶
- ۱۰-۵-۵- تختگاه گیومرث ۲۰۷
- ۵-۵- موضوعات ادبی (خمسه نظامی ، بوستان و گلستان سعدی ، هفت اورنگ جامی) ۲۰۹
- ۱-۵-۵- لیلی و مجنون در مکتب ۲۰۹
- ۲-۵-۵- نظامی پسرش محمد را اندرز می دهد ۲۱۱
- ۳-۵-۵- مسافر و درویش ۲۱۳
- ۴-۵-۵- از هوش رفتن لیلی و مجنون هنگام دیدارشان ۲۱۵
- ۵-۵-۵- خسرو در زیر پنجره های کاخ شیرین ۲۱۶
- ۶-۵-۵- برگی از یک جنگ مصور ۲۱۸
- ۷-۵-۵- دارا و شبان ۲۱۹
- ۸-۵-۵- لیلی و مجنون ۲۲۰
- ۹-۵-۵- لیلی و مجنون در مکتب ۲۲۲
- ۱۰-۵-۵- نمای یک مکتب خانه ۲۲۴
- ۱۱-۵-۵- حاتم طایی و مرد هیزم شکن ۲۲۶
- ۱۲-۵-۵- مجنون با زنجیر در گردن به خیمه ی لیلی کشیده می شود ۲۲۷
- ۱۳-۵-۵- ملاقات قبایل ۲۳۰

- ۲۳۲..... ۱۴-۵-۵- بزم شبانه در کاخ
- ۲۳۳..... ۱۵-۵-۵- موی ستردن مرد درویش در حمام
- ۲۳۶..... ۱۶-۵-۵- بازار خرفروشان
- ۲۳۸..... ۱۷-۵-۵- مرد شهری و تاراج باغ میوه
- ۲۴۰..... ۱۸-۵-۵- نخستین دیدار قیس با لیلی
- ۲۴۲..... ۱۹-۵-۵- دزدانه نگریستن مجنون لیلی را
- ۲۴۴..... ۲۰-۵-۵- ورود عزیز مصر و زلیخا به پایتخت و استقبال مردم
- ۲۴۶..... ۲۱-۵-۵- از بام انداختن پیر مرد را
- ۲۴۷..... ۲۲-۵-۵- جود و کرم اعرابی
- ۲۴۹..... ۲۳-۵-۵- پدیدار شدن ابلیس بر مرد بدکار
- ۲۵۱..... ۲۴-۵-۵- آزاد کردن آهو از صید صیاد ، توسط مجنون
- ۲۵۳..... جدول ها
- ۲۶۶..... نتیجه گیری
- ۲۷۰..... منابع و مأخذ
- ۲۷۶..... شرح و تصاویر کار عملی
- ۲۹۴..... چکیده انگلیسی

فهرست تصاویر

صفحه	عنوان
۱۶۶.....	تصویر ۱-۵ : دوازده امام در عرصه ی قیامت
۱۶۸.....	تصویر ۲-۵ : یوسف در حال چوپانی
۱۶۹.....	تصویر ۳-۵ : حضرت محمد در مسجد همراه یاران
۱۷۱.....	تصویر ۴-۵ : دیدار سه دین یکتا پرستی
۱۷۴.....	تصویر ۵-۵ : یوسف از گله اش حراست می کند
۱۷۶.....	تصویر ۶-۵ : محاکمه ی یوسف در مقابل عزیز مصر
۱۷۹.....	تصویر ۷-۵ : مجلس سلیمان و بلقیس
۱۸۱.....	تصویر ۸-۵ : یوسف در بازار
۱۸۳.....	تصویر ۹-۵ : تاج گذاری سلطان حسین بایقرا
۱۸۵.....	تصویر ۱۰-۵ : حر مسرای سلطان حسین بایقرا
۱۸۶.....	تصویر ۱۱-۵ : مجلس جشن ورود تیمور از ماوراء النهر به سمرقند
۱۸۸.....	تصویر ۱۲-۵ : تیمور نوه اش را در آغوش گرفته است (ولادت ابراهیم سلطان)
۱۹۲.....	تصویر ۱۳-۵ : رودابه رستم را به دنیا می آورد
۱۹۳.....	تصویر ۱۴-۵ : آموختن جمشید صنعتگران را

- تصویر ۵-۱۵ : تولد زال ۱۹۵.....
- تصویر ۵-۱۶ : پرواز کیکاووس ۱۹۸.....
- تصویر ۵-۱۷ : نمودن فردوسی هنرش را به سلطان محمود غزنوی ۱۹۹.....
- تصویر ۵-۱۸ : هفتواد و کرم ۲۰۱.....
- تصویر ۵-۱۹ : شکار سلطنتی ۲۰۳.....
- تصویر ۵-۲۰ : بارید در مجلس خسرو پرویز عود می نوازند ۲۰۴.....
- تصویر ۵-۲۱ : انوشیروان هدیه های هند را می پذیرد ۲۰۶.....
- تصویر ۵-۲۲ : تختگاه گیومرث ۲۰۷.....
- تصویر ۵-۲۳ : لیلی و مجنون در مکتب ۲۰۹.....
- تصویر ۵-۲۴ : نظامی پسرش محمد را اندرز می دهد ۲۱۱.....
- تصویر ۵-۲۵ : مسافر و درویش ۲۱۳.....
- تصویر ۵-۲۶ : از هوش رفتن لیلی و مجنون هنگام دیدارشان ۲۱۵.....
- تصویر ۵-۲۷ : خسرو در زیر پنجره های کاخ شیرین ۲۱۶.....
- تصویر ۵-۲۸ : برگی از یک جنگ مصور ۲۱۸.....
- تصویر ۵-۲۹ : دارا و شبان ۲۱۹.....
- تصویر ۵-۳۰ : لیلی و مجنون ۲۲۰.....

- تصویر ۵-۳۱: لیلی و مجنون در مکتب ۲۲۲
- تصویر ۵-۳۲: نمای یک مکتب خانه ۲۲۴
- تصویر ۵-۳۳: حاتم طایی و مرد هیزم شکن ۲۲۶
- تصویر ۵-۳۴: مجنون با زنجیر در گردن به خیمه ی لیلی کشیده می شود ۲۲۷
- تصویر ۵-۳۵: ملاقات قبایل ۲۳۰
- تصویر ۵-۳۶: بزم شبانه در کاخ ۲۳۲
- تصویر ۵-۳۷: موی ستردن مرد درویش در حمام ۲۳۳
- تصویر ۵-۳۸: بازار خرفروشان ۲۳۶
- تصویر ۵-۳۹: مرد شهری و تاراج باغ میوه ۲۳۸
- تصویر ۵-۴۰: نخستین دیدار قیس با لیلی ۲۴۰
- تصویر ۵-۴۱: دزدانه نگریستن مجنون لیلی را ۲۴۲
- تصویر ۵-۴۲: ورود عزیز مصر و زلیخا به پایتخت و استقبال مردم ۲۴۴
- تصویر ۵-۴۳: از بام انداختن پیر مرد را ۲۴۶
- تصویر ۵-۴۴: جود و کرم اعرابی ۲۴۷
- تصویر ۵-۴۵: پدیدار شدن ابلیس بر مرد بدکار ۲۴۹
- تصویر ۵-۴۶: آزاد کردن آهو از صید صیاد ، توسط مجنون ۲۵۱

فهرست جدول ها

صفحه	عنوان
۲۵۳.....	جدول ۱ ، نگاره های با موضوعات مذهبی
۲۵۶.....	جدول ۲ ، نگاره های با موضوعات تاریخی
۲۵۷.....	جدول ۳ ، نگاره های با موضوعات ادبی شاهنامه.....
۲۶۰.....	جدول ۴ ، نگاره های با موضوعات ادبی